

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 259 (270)

Olsztyn, sobota 9 listopada 1946 r.

Rok II

W 10 rocznicę obrony Madrytu Na polach Hiszpanii „Za Naszą i Waszą Wolność“

WARSZAWA, 9.11 (PAP). — 10 rocznica obrony Madrytu obchodzona była w stolicy w dniu wczorajszym bardzo uroczystie.

W sali „Roma“ odbyła się akademja zorganizowana przez Tow. Przyjaźni Polsko-Hiszpańskiej, Zw. Uczestników Walk o Wolność Hiszpanii, Komitet Pomocy Dem. Młodzieży Hiszpanii, Ligę Kobiet oraz KCZZ.

Po odegraniu przez orkiestrę hymnu polskiego i hiszpańskiego, wicemin. Kruczkowski zagał akademję.

Po długotrwałych owacjach zebranych na cześć wolnej Hiszpanii, przemówił poseł nadzwyczajny i min. pełnomocny rządu republikańskiego p. Sanchez Arcas.

Przemówienie jego zawierało zwięzłą historię walk Hiszpanii, ze specjalnym podkreśleniem bohaterskiej walki polskich oddziałów.

Po przemówieniu posła republikańskiej Hiszpanii, przemówił uczestnik walk w obronie Madrytu, wicemin. płk Szyr. Mówca przedstawił historię walk w Hiszpanii, których najwspanialszym okresem była obrona Madrytu, trwająca dwa i pół roku.

Mówca omówił plany amerykańskich i angielskich reakcjonistów, którzy pragną zastąpić gen. Franco „innymi Francami“. Mówią oni o restytucji monarchii lub o innych rozwiązaniach, które mają uczynić Hiszpanię kolonią anglo-amerykańskiego kapitalizmu.

Franco doszedł do władzy jedynie dzięki oddziałom faszystowskich Włoch i hitlerowskich Niemiec. Dzisiaj pozbawiony pomocy z zewnątrz stanął na nielicznej garstce faszystów przeciwko narodowi hiszpańskiemu, który bragnie wolności i demokracji i który sam potrafi obalić reżim faszystowski.

Przemówienie swe zakończył wicemin. Szyr następującymi słowami:

„Milliony szarych ludzi, którzy ocalił się od pieców krematoryjnych wiedzą, że jeśli nie zlikwiduje się ośrodków faszystwu w Europie, to nie będzie osiągnięte bezpieczeństwo, nie będziemy mieć trwałego pokoju“.

Z kolei zabrał głos sekretarz KCZZ ob. Rusinek.

Cały demokratyczny świat — mówię ob. Rusinek — musimy zmobilizować do walki o obalenie gen. Franco, ażeby Hiszpania weszła na drogę postępu.

Zwracając się do walczącego z terrorem gen. Franco ludu hiszpańskiego ob. Rusinek przy olbrzymim entuzjazmie zebranych mówił:

— Tym razem nie jesteście osamotnieni. Pokonałszy w ostatniej wojnie faszizm — zdobędziemy w pokoju ostatnią twierdzę i zniszczymy ostatnie resztki faszystwu. Światowej Federacji Związków Zawodowych dajemy upoważnienie

polskiego ruchu zawodowego do jak najszybszego zrealizowania uchwały, która brzmi: „Śmierć reżimowi generała Franco, życie dla wolnej i demokratycznej Hiszpanii“.

Na zakończenie części oficjalnej akademji, zebrani uchwalili jednogłośnie rezolucję, w której solidaryzując się z akcją rządu polskiego na forum międzynarodowym, zmlerzając do zerwania stosunków przez wszystkie narody świata z faszystowskim rządem gen. Franco, narzuconym Hiszpanii przez Hitlera i Mussoliniego i popierając uciemiężony naród hiszpański bohatersko walczący o demokrację — wzywają na szersze masy narodu polskiego oraz bratnie organizacje całego świata do wzmocnienia wysiłków dla okazania pomocy moralnej i material-

nej narodowi hiszpańskiemu w jego walce.

Jak niegdyś przed 10 laty na polach Hiszpanii rozgrywały się losy całej ludzkości, jak niegdyś walka demokracji hiszpańskiej nie była sprawą samych tylko Hiszpanów, ale każdego człowieka miłującego postępek i wolność, tak samo i obecnie wyzwolenie Hiszpanii od faszystowskiego ucisku jest sprawą całego świata demokratycznego — a więc i Polski.

Naród Polski, który wydał Dąbrowszczaków co „Za Waszą i Naszą Wolność“ zrosił polską krew hiszpańskie pola walki w latach 1936—1939 nie będzie szczędził wysiłków i trudów dla zadokumentowania swego dalszego wkładu w dzieło zlikwidowania faszystowskiej tyranii w Hiszpanii.

Sprawa administracji w Trieście na konferencji „Wielkiej Czwórki“

NOWY JORK, 9.11. PAP. Rada Ministrów Spraw Zagranicznych Wielkiej Czwórki na swym setnym posiedzeniu kontynuowała rozpatrywanie nieuzgodnionych dotychczas punktów traktatu pokojowego dla Włoch.

Najwięcej trudności sprawia ustalenie tymczasowej administracji w Trieście oraz projekty wolnego okręgu i wolnego portu.

W ciągu dyskusji min. Molotow złożył propozycję przyjęcia wniosku francuskiego, który przewidywał powierzenie sprawy odszkodowań włoskich ambasadorom czterech mocarstw w Rzymie. Propozycja radziecka została przyjęta.

Sprawa ustalenia procentowej wysokości wplatu za szkody, wyrządzone własno-

ści mocarstw sprzymierzonych we Włoszech, nie została na tym posiedzeniu definitywnie załatwiona. Zwią dyskusję wywołało zagadnienie klauzuli największego uprzywilejowania.

W związku z tym zrodziło się m. in. zagadnienie lotnictwa cywilnego. Minister Molotow wypowiedział się za powzięciem decyzji w tej sprawie przez same Włochy. Również w odniesieniu do prywatnych przedsiębiorstw w pewnych gałęziach przemysłu, delegat radziecki wystąpił przeciwko zmuszeniu Włoch do przyjęcia decyzji, sprzecznej z ich interesami.

Na skutek różnicy poglądów kwestie, związane z zagadnieniem zasady największego uprzywilejowania postanowiono rozpatrywać na następnym posiedzeniu.

Wykradzenie polskich dzieł sztuki sensacją dnia w całej Ameryce

OTTAWA, 9.11. PAP. W związku z zaginięciem polskich arcydzieł sztuki w Kanadzie, korespondent PAP w Ottawie donosi:

Transport arcydzieł sztuki przybył wraz ze złotem polskim w lipcu 1940 r. do Kanady. Transport składał się z 34 skrzyń, zawierających m. in. wywiezione z Wawelu arraszy. Z wyjątkiem 2 kufrow z kosztownościami, które zdeponowano w Banku w Montrealu, resztę skrzyń złożono na przechowanie na pewnej eksperymentalnej farmie w pobliżu Ottawy.

Skarby te znajdowały się na farmie do

wiosny bieżącego roku, kiedy umieszczono je z kolei w skarbcach dwóch sławnych kościołów kanadyjskich na polecenie b. posła rządu londyńskiego w Kanadzie, Babińskiego, 24 skrzynie z arrasami schowano w klasztorze w Sainte Anne pod Quebeciem, dalsze 8 skrzyń ulokowano w kościele Przenajświętszej Krwi Jezusa w Ottawie.

Skrzynie znajdowały się w powyższych miejscach jeszcze w maju br., kiedy stan ich i zawartość badał po raz ostatni przed wojenny kustosz wawelski, prof. Zalewski.

Kiedy przedstawiciele poselstwa polskiego w Ottawie, zwrócili się w ciągu tego lata do władz obu kościołów z prośbą o wydanie depozytu, stanowiącego majątek i własność narodu, oświadczone im, że depozyt odebrały nieznane bliżej osoby. Miały się one wylegitymować umówionym hasłem.

Poszukiwania za sprawcami wykradzenia skarbow sztuki trwały oddawna. We współudział w całej tej sprawie zamieszany jest b. poseł Babiński i współpracownik kustosa Zalewskiego — inż. architekt Polkowski.

Wykradzenie polskich arcydzieł sztuki stało się sensacją dnia w całej Ameryce, a wiadomości o tym znalazły się na naczelnym miejscu w dziennikach kanadyjskich i Stanów Zjednoczonych.

NOWY JORK, 9.11. PAP. Donoszą z Ottawy, że w jednym z kufrow, zdeponowanych w banku w Ottawie, znajduje się historyczny miecz koronacyjny królów polskich — „Szczerbiec“ Chrobrego.

Poselstwo polskie w Ottawie sporządziło listę, w której wyliczone są dzieła sztuki, podarowane Rzeczypospolitej przez króla Zygmunta Augusta w XVI w. Przed-

WE WTOREK WYROK W PROCESIE MORDERCÓW S. P. ŚCIBIORKA

WARSZAWA, 9.11 (PAP). — Po przemówieniach oskarżycieli, (patrz str. 2) w procesie morderców posła Ściborka zabrała głos obrona, po czym nastąpiło ostatnie słowo oskarżonych.

Wyrok zostanie ogłoszony we wtorek 12 b. m.

Sprawozdanie z ostatniego dnia rozprawy podamy jutro.

WŁOSKIE UROCZYSTOŚCI ROCZNICY REWOLUCJI

RZYM, 9.11. PAP. 29-ta rocznica Rewolucji Październikowej obchodzona była uroczystie w całym Włoszech. W ambasadzie radzieckiej odbyło się przyjęcie, na które przybyli przedstawiciele świata politycznego i kulturalnego.

DEMONSTRACJE ŚWIĄTECZNE W ZSRR

MOSKWA, 9.11 (PAP). — We wszystkich większych miastach ZSRR odbyły się olbrzymie manifestacje z okazji 29 rocznicy Rewolucji Październikowej.

W Leningradzie po defiladzie wojskowej odbyła się manifestacja, w której udział brało ponad 800 tysięcy osób. Ponad 300 tysięcy ludzi wzięło udział w demonstracjach w Kijowie i ponad 100 tysięcy w Mińsku.

Wielkie demonstracje miały miejsce również w stolicy Gruzji, Tyflisie w Ryzdzie, Erywanu oraz w stolicach innych republik radzieckich.

DELEGACJA POLSKA W MOSKWIE

MOSKWA, 9.11. PAP. Delegacja Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej pod przewodnictwem min. Świątkowskiego przybyła do Moskwy, na zaproszenie Stowarzyszenia wymiany kulturalnej z zagranicą.

Delegacja polska została powitana przez przedstawicieli Stowarzyszenia wymiany kulturalnej z zagranicą, oraz przedstawiciela Polski, Dembowskiego.

mioty te, zapakowane w 20 skrzyniach, ukryte zostały w kilku miejscach w Ottawie i w klasztorze św. Anny w Quebecu. Na liście figuruje 150 sztuk cennych tkanin flamandzkich i arrasów, pochodzących z XVI wieku 3 sztandary oraz 2 rzeźby tu-reckie z XVII w.

Dziennik „Quebec Telegraph“ donosi, że według oświadczenia Kurii Biskupiej w Quebecu, skarby polskie znajdują się w bezpiecznym miejscu i zostaną wydane rządowi polskiemu po dokonaniu niezbędnych formalności.

FLOTA AMERYKAŃSKA NA WODACH TURECKICH

WASZYNGTON, 9.11. PAP. Wielki lotniskowiec amerykański „Randol“ oraz krążownik „Fargo“ złożyły wizytę w ciągu listopada w porcie tureckim Smlrna. Wizyta ta będzie nosiła charakter kulturalny.

Poza tym okręty amerykańskie wypłyną do portów Bejrut i Pireus. Szereg innych okrętów amerykańskich złoży w tym czasie wizyty w Aleksandrii, Port Said, na Kreecie i porcie Dzidda na morzu Czerwonym.

W dniu dzisiejszym o godz. 16-tej w sali Teatru Miejskiego odbędzie się UROCZYSTA AKADEMIA ku uczczeniu 29 rocznicy WIELKIEJ REWOLUCJI PAŹDZIERNIKOWEJ

Przyszłość terytoriów mandatowych Z prac komisji ONZ

NOWY JORK, 9.11. PAP. Komisja Powiernicza ONZ kontynuowała debatę nad przyszłością terytoriów mandatowych.

Delegat amerykański oświadczył, że Stany Zjednoczone będą nadal administrowały byłymi wyspami mandatowymi na Pacyfiku, nawet gdyby ONZ sprzeciwiło się temu.

Odbywa się dziś również posiedzenie Komisji Politycznej i Bezpieczeństwa, która rozpatrzy decyzję Rady Bezpieczeństwa w sprawie podania niektórych państw o członkostwo Narodów Zjednoczonych.

Delegat Związku Radzieckiego oświadczył, że podania Albanii i Mongolii nie powinny być odrzucone, ponieważ kraje te przyczyniły się do wspólnego zwycięstwa. Odrzucenie podań Islandii i Portugalii — zdaniem delegata radzieckiego — jest słuszne, ponieważ kraje te nie pomagały sojusznikom podczas wojny.

Delegat Australii domagał się ponownego rozpatrzenia podań Islandii i Portugalii twierdząc, że ONZ nie może być organizacją państw wojujących, ale powinno obejmować wszystkie miłujące pokój narody.

Delegat Białorusi Kisielew przedstawił komisji zalecenie zerwania stosunków dyplomatycznych i handlowych z Hiszpanią gen. Franco i dodał, że akcja ta powinna obejmować również zawieszenie komunikacji kolejowej, powietrznej i morskiej.

NOWY JORK, 9.11. PAP. W czasie dyskusji nad przyszłością terytoriów mandatowych delegat radziecki zaznaczył, że w związku z oświadczeniem prezydenta Trumana, określającym stanowisko Stanów Zjednoczonych w sprawie powiernictwa, złoży on w poniedziałek oficjalne oświadczenie rządu ZSRR w tej sprawie.

relacja wst. 300 - ufm

Perfidna prowokacja polityczna celem morderstwa pos. Ścibiora — mówi prokurator

WARSZAWA, 9.11 (PAP). W czwartym dniu rozprawy zabrał głos pierwszy z oskarżycieli publicznych prok. Szpondrowski.

W blisko 3-godzinnej mowie oskarżył perfidną prowokację polityczną, której celem było morderstwo pos. Ścibiora. Wskazując na podłożu, na którym wyrosła zbrodnia, oskarżyciel podnosi okoliczności, iż na ławie oskarżonych zasiadają ludzie młodzi, ludzie, od których spodziewać się należało innych, korzystniejszych dla społeczeństwa, dla państwa i dla nich samych czynów. Zapomnieli oni jednak o fundamentalnej zasadzie — miłości bliźniego, odrzucili podstawowe kanony moralności i etyki. Zatriumfował w ich świadomości egoizm, bezwzględność w postępowaniu i nieprzebieganie w środkach. Droga ich życia znacząca jest śladami zbrodni, rozbojów i rabunków.

W dalszym ciągu prokurator omawia specjalną w tym procesie rolę Dmochowskiej, która jako urzędniczka ambasady obcego państwa z pełną świadomością usiłowała udzielić pomocy zbrodniarzom. Konfrontując na przestrzeni całego przemówienia czyny przestępne podsądnych z odpowiednimi przepisami prawa, prokurator wniósł w konkluzji o zastosowaniu wobec wszystkich oskarżonych surowego wymiaru kary.

Po prokuratorze Szpondrowskim zabrał głos prokurator Holder.

Na podstawie zanalizowanego materiału prokurator Holder stwierdza, że:

1) zabójstwo Ścibiora było morderstwem politycznym.

2) oskarżony Płonki i Panek działali z polecenia podziemia, związanego z odróbnymi czynnikami w PSL, z polecenia środowiska, zmierzającego do stłumienia demokratycznego nurtu i do uczynienia z PSL legalnej ekspozytury podziemia, do uczynienia zeń pomostu dla przywrócenia w Polsce zbankrutowanych rządów londyńskich.

3) cele skrytobójczych zamachów na życie Ścibiora były następujące: usunięcie tej postaci z PSL, o której wiadomo było, że reprezentuje w Stronnictwie kierunek chłopski, postępowy i demokratyczny, perfidna prowokacja polityczna celem zohydzenia w oczach społeczeństwa i zagranicy aparatu państwowego, a szczególnie organów Bezpieczeństwa Publicznego, do przedstawienia Rządu Jedności Narodowej, jako organu władzy państwa polijmego.

Zabójstwo Ścibiora — kontynuuje prokurator — było politycznym morderstwem i polityczną prowokacją.

Prokurator streszcza m. m. artykuł

„Times'a” z 24.1.1946 r. zatytułowany „Mordy polityczne w Polsce”. Jest tam mowa o interpelacji prof. Sewery i odpowiedzi min. Bevena, który jest „głęboko zatroskany ilością zabójstw politycznych popełnionych w różnych okolicach Polski... przy czym morderstwom tym towarzyszyły okoliczności, wskazujące na współudział polskiej policji bezpieczeństwa”.

Reasumując wszystko co powiedział oskarżyciel stwierdza: kampania oszczerstw prowadzona od pierwszego dnia po zabójstwie Ścibiora przez działaczy PSL, była konsekwentną realizacją celów, dla których zabójstwo zostało dokonane.

Ogólnopolski Kongres Autochtonów dziś obraduje w Warszawie

WARSZAWA, 8.11 (PAP). — W dniu dzisiejszym i jutro odbędzie się w Warszawie Wielki Kongres Autochtonów.

Kongres jest główną uroczystością przewidzianą w ramach obchodu 25-lecia Polskiego Związku Zachodniego. Uczel on pamięć poległych w szeregach Związku i innych organizacji polskich w Niemczech, a także zapozna ogół społeczeństwa polskiego z całokształtem zagadnień bytowania naszych rodaków, którzy poprzez wie-

To było właśnie gromadzenie, wykuwanie kapitału politycznego, to była jawna antychłopska, antydemokratyczna, a nawet antypaństwowa działalność godząca nie tylko w żywotne wewnętrzne interesy państwa, ale i w dobre imię Polski zagranicą.

W konkluzji prokurator Holder żąda: dla Płonkiego — kary śmierci, dla Panika — kary śmierci, jak również i dla Szymczaka. Dla oskarżonego Rosińskiego ogranicza się do wnioskowania bezterminowego więzienia, dla Czaplarskiego — wnosi o pozbawienie wolności na czas nie niższy, od lat 10. Dla Dmochowskiej wnosi o karę pozbawienia wolności.

ki ucisku niemieckiego zachowali swą odrębność narodową. Odzyskaliśmy bowiem nie tylko ziemie piastowskie, ale i ludzi, pochodzących z tego samego co i my szerepu, których musimy włączyć do naszej wspólnoty.

Kongres będzie należytą odpowiedzią na próby kwestionowania zachodnich granic Polski, przedstawiając uczucia miliona polskiej ludności autochtonicznej, która zawsze była wierna naszej Ojczyźnie.

„Amerykańska” mąka dla ludności Metody agitacji twórców „Gorallenvolku”

ZAKOPANE 8.11 (PAP). W trzecim dniu rozprawy przeciwko przywódcom „Gorallenvolku” Sąd przystąpił do badania świadków.

Pierwszy zeznaje Juliusz Zborowski, dyrektor Muzeum Tatrzńskiego w Zakopanem. Świadek stwierdza, że górale ani na chwilę nie przestali być dobrymi obywatelami Rzeczypospolitej — i dlatego nie rozumie on genezy sprawy „Gorallenvolku”, która wybuchła w kilka tygodni przed wojną.

Wacław Krzeptowski głosił tezę, że w wojnie, która wybuchnie, Polscy już nie będzie — więc górale będą musieli zastosować się do nowej sytuacji politycznej.

Przechodząc do spraw „związku góralskiego” — świadek stwierdza, że w domu związku górali w Zakopanem wisiał portret Hitlera, a pod nim wykalkulowany sztył z nazwiskami górali, za-

łożycielami wskrzeszonego związku, a to: Wacława i Stefana Krzeptowskiego, Józefa Cukra, Tadeusza Kęska i innych.

Metody agitacji, których używał Komitet Góralski dla zjedynienia sobie zwolenników były najrozmaitsze. Między innymi świadek przytacza fakt, że kiedy miał przyjechać Himmler do Zakopanego, rozpowszechniono wiadomość, że przyjadą do Zakopanego Amerykanie, którzy rozdadzą będą mąkę dla ludności.

Na wiecu zorganizowanym przez Szatkowskiego, oświadczone, że rząd niemiecki ma zamiar wskrzesić Polskę w dawnych jej granicach sprzed 1939 r., a prezydentem ma zostać Stefan Starzyński.

Świadek przytacza szereg danych cyfrowych, ilustrujących stosunek górali do tych spraw w poszczególnych gminach. Mówi również o góralach, zmarłych w obozach koncentracyjnych niemieckich i deportowanych do Niemiec.

Jako kolejny świadek zeznawał literat Włodzimierz Wnuk, który twierdzi, że Niemcom w całej tej akcji „Gorallenvolku” przyświecała idea stworzenia w Polsce podsypanej przez nich irydydy narodowościowej, zmierzającej do rozbitcia jedności narodu polskiego.

Ogół ludności Podhala bardzo dobrze zdawał sobie sprawę z tego i dlatego odnosił się do całej tej akcji zdecydowanie wrogo.

Zwycięstwo republikanów — złą nowiną „Daily Herald” o wyborach amerykańskich

LONDYN, 9.11 (PAP). — Oficjalny organ Partii Pracy „Daily Herald” komentuje w następujący sposób wybory amerykańskie:

„Ogłoszenie wyników wyborów amerykańskich było złą nowiną dla świata. Przywykliśmy od wielu lat uważać demokratów i republikanów za stronnictwa, pomiędzy którymi trudno przeprowadzić linię podziału. Byli tacy demokraci, którzy nienawidzili idej Roosevelta i byli republikanie, którzy tę ideę popierali. Byłoby jednakże nonsensem chcieć uważać zwycięstwo republikanów w wy-

borach za pozbawione znaczenia politycznego.

Prezydent Roosevelt umarł — kończy „Daily Herald” — ale ducha jego nieścieły, przynajmniej w tej chwili nie ma między nami”.

Poszukiwani przez prokuratora

Prokuratura Specjalnego Sądu Karnego w Warszawie zawiadamia, że toczy się dochodzenie przeciwko Feliksowi Kujawie podejrzanejemu o to, że przebywając w obozie na terenie Norwegii wstąpił do formacji SS. Wzywa się Jana Makarewicza oraz wszystkie osoby, które by miały informacje w tej sprawie, do stawienia się w ciągu 5 dni do Prokuratury, Marszałkowska 95 między godz. 8—15, bądź też złożyć zeznania na piśmie.

Prokuratura Specjalnego Sądu Karnego w Warszawie zawiadamia, że toczy się dochodzenie przeciwko Forstowi Guntherowi-Winklerowi, członkowi S. S., urzędnikowi kryminalnemu w Częstochowie, Kielcach, Zychlinie i w Warszawie, podejrzanemu o dokonywanie mordów na ludności polskiej żydowskiej. Wszystkie osoby posiadające dowody, lub wiadomości o zbrodniczej działalności Winklera, winny zgłosić się do Prokuratury

Przegląd prasy

Dlaczego świętujemy?

Wielka Rewolucja Październikowa była nie tylko przełomem w życiu jednego narodu rosyjskiego. Pozostaje ona jako twórcze osiągnięcie dla całej ludzkości, kończąc dzieło rozpoczęte przez rewolucję francuską — pisze „Kurier Codzienny” — realizując równość ekonomiczną, bez której istotnej wolności i równości społecznej być nie może.

„Dlatego świętujemy rocznicę rewolucji październikowej nie tylko jako naród polski związany sojuszem z wielkim narodem rosyjskim, ale przede wszystkim jako część Europy, która zawdzięcza tej rewolucji możliwość wprowadzenia w życie ideałów francuskiej rewolucji.

Wolność, równość i braterstwo były bowiem jedynie hasłami politycznymi, głoszone rozbrzmiewającymi z parlamentarnych trybun, większa część obywateli nie była wolna z powodu gospodarczej nędzy, nie była równa z powodu ekonomicznej nierówności i nie mogła być braćmi, ponieważ dzieliły ich, wyniesione do godności klasycznych praw liberalnej gospodarki najpospolitsze instynkty egoizmu.

A wreszcie jeszcze jedno. Polskie masy pracujące, którym ani przedrozbiórka Rzeczypospolita, ani międzywojenna Polska nie potrafiły zapewnić ludzkich warunków egzystencji, dopiero w nowej rzeczywistości, której by bez zwycięstwa rewolucji październikowej nigdy nie było, mogła ufać w istota niekoniumunkturalną poprawę bytu, a co za tym idzie nie tylko wzmocnienie produkcji i konsumpcji, ale również kultury i szczęścia.

Dlatego każdy dobry Polak i świadomy postępu Europejczyk powinien świętować rocznicę październikowej rewolucji rosyjskiej”.

EKSPERCI NIEMIECCY W ANGLII

PARYŻ, 9.11 (PAP). — Do Londynu przybyło 8 ekspertów niemieckich w dziedzinie produkcji rakiet. Zostaną oni zatrudnieni w fabrykach w Berkshire.

AUTONOMIA WYSP ALANDZKICH

PARYŻ, 9.11 (PAP). — Rząd fiński przedłożył parlamentowi projekt ustawy przyznającej rozległą autonomię wyspom Alandzkim. Mieszkańcy wyspy będą posiadali własne władze oraz sztandar.

EPIDEMIA SZKARLATYNY

PRAGA, 9.11 (PAP). — W Bratysławie wybuchła w tych dniach groźna epidemia szkarlatyny. Wszystkie szkoły zostały na okres 3 tygodni zamknięte.

CZY DE GAULLE KANDYDUJE NA PREZYDENTA?

PARYŻ, 9.11 (PAP). — Kierownictwo partii republikańsko - ludowej (MRP) zaprzeczyło wiadomości, jakoby przewodniczący partii Schumann zamierzał zaofiarować prezydenturę republiki generałowi de Gaulle.

Gdyby natomiast — powiada komunikat MRP — de Gaulle wysunął swą kandydaturę, MRP poparłoby ją całkowicie.

POŻYCZKA ANGLIJSKA DLA CZECHOSŁOWACJI

PRAGA, 9.11 (PAP). — Po ostatniej rozmowie czechosłowackiego wiceministra spraw zagranicznych Clementisa z premierem Attlee, sytuacja, dotycząca angielskiej pożyczki dla Czechosłowacji, częściowo uległa poprawie, a przeszkody, które stoją jeszcze na drodze do podpisania tej pożyczki, zostaną w najbliższym czasie usunięte.

SCHACHT PRZED SĄDEM

BERLIN, 9.11 (PAP). — Radio Lipsk donosi, że sprawa przeciwko Hjarmarowi Schachtowi, uniewinnionemu przez Trybunał Norymberski, rozpoczęła się przed sądem denazyfikacyjnym w Stuttgarcie.

DEMobilizacja ARMIJ RADZIECKIEJ

MOSKWA, 9.11 (PAP). — Uchwała Prezydium Rady Najwyższej ZSRR z dnia 23 października o demobilizacji kolejnych starszych roczników armii radzieckiej wkroczyła w stadium realizacji.

WOJSKA BRITYJSKIE POZOSTANĄ W GRECJI

LONDYN, 9.11 (PAP). — Zdaniem korespondenta dyplomatycznego dziennika konserwatywnego „York-Shirs Post” rząd brytyjski postanowił, że na razie wojska brytyjskie pozostaną w Grecji.

Kierunek polityki USA bez zmian Jak Ameryka cenia wyniki wyborów

NOWY JORK, 9.11 (PAP). — Korespondent PAP donosi, że wyniki wyborów są przedmiotem artykułów wstępnych w prasie oraz przemówień wielu znanych polityków amerykańskich.

„New York Times” podkreśla, że wyniki wyborów w niczym nie zmieniają kierunku amerykańskiej polityki zagranicznej. Dziennik podkreśla, że partia republikańska, która obecnie zwyciężyła, w istocie rzeczy nie krytykowała w ogólności polityki zagranicznej Brytnesa.

W dziedzinie polityki wewnętrznej zaś należy oczekiwać pewnych zmian. Polityka, zmierzająca do stabilizacji cen i płac, nie będzie kontynuowana.

Mimo nastrojów prorpublikańskich, jakie panują obecnie w Stanach, podkreśla się jako rzecz wielce charakterystyczną, że lewicowi kandydaci partii demokratycznej nobili swych republikanów przeciwników. Po dokładnym zbadaniu wyników wyborów okazało się, że ilość głosów, oddanych na amerykańską Partię Pracy i na amerykańską partię komunistyczną znacznie wzrosła w porównaniu z rokiem 1942 i 1944.

Henry Wallace oświadczył po ogłoszeniu wyników wyborów, że partia demokratyczna musi się stać bardziej postępową, w przeciwnym wypadku straci ona rację bytu.

Zwycięstwo republikanów — złą nowiną „Daily Herald” o wyborach amerykańskich

LONDYN, 9.11 (PAP). — Oficjalny organ Partii Pracy „Daily Herald” komentuje w następujący sposób wybory amerykańskie:

„Ogłoszenie wyników wyborów amerykańskich było złą nowiną dla świata. Przywykliśmy od wielu lat uważać demokratów i republikanów za stronnictwa, pomiędzy którymi trudno przeprowadzić linię podziału. Byli tacy demokraci, którzy nienawidzili idej Roosevelta i byli republikanie, którzy tę ideę popierali. Byłoby jednakże nonsensem chcieć uważać zwycięstwo republikanów w wy-

Na drodze do porozumienia

Po wizycie przywódcy komunistów włoskich w Belgradzie

RZYM, 9.11 (PAP). — W rzymskich kołach politycznych i dziennikarskich omawia się z ożywieniem wizytę, jaką przywódca komunistów włoskich Togliatti, złożył marszałkowi Tito w Belgradzie.

Togliatti oświadczył dziennikarzom, że Jugosławia pragnie takiego rozwiązania problemów granicznych, które by zadowolilo obie strony. Zaprzeczył on stanowczo pogłoskom o przesładowaniu Włochów w Jugosławii. Określił on pogłoski

te, jako oszczerstwa i kłamstwa.

Togliatti podał wiadomości, że marszałek Tito zgodził się odesłać do Włoch włoskich jeńców wojennych, znajdujących się na terenie Jugosławii.

Prasa donosi, że Togliatti omawiał również z marszałkiem Tito sprawę Triestu. Z doniesień tych wynika, że marszałek Tito miał się zgodzić na pozostawienie Triestu poza Jugosławią, o ile Włochy oddadzą Jugosławii Gorycje.

95 proc. planu siewów jesiennych Akcja siewna trwa w dalszym ciągu

**AKADEMIA W 29 ROCZNICĘ
REWOLUCJI PAŹDZIERNIKOWEJ**
W dniu dzisiejszym z inicjatywy Zarządu Okręgu Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej w sali Teatru Miejskiego o godz. 16 odbędzie się uroczysta akademicka uczczenie 29 rocznicy Rewolucji Październikowej.

W programie akademii: zagajenie i powołanie prezydium, przemówienia przedstawicieli Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, Wojska Polskiego, Armii Czerwonej i bloku stronnictw demokratycznych.

W części artystycznej wystąpi zespół Teatru Młodych oraz kwartet smyczkowy.

„PODWÓJNA BUCHALTERIA” W TEATRZE MIEJSKIM

Do niedzieli włącznie ostatnie dni „Ich Dwoch” przekomicznej komedii Romana Niewiarowicza. Na przedstawienie dzisiejsze znaczna niższa biletów dla członków Zw. Zawodowych za okazaniem legitymacji przy kasie. W niedzielę po raz ostatni nieodwołalnie „Ich Dwoch”.

W poniedziałek i wtorek generalne próby komedii muzycznej w 3 aktach „Podwójna buchalteria”, w reżyserii dotychczasowego reżysera operetki lwowskiej Filipa Kuligowskiego z udziałem Stanisławy Rylskiej, Eugenii Snieżko-Szafnaglowej, Danuty Urbanowicz, Zeni Borysiewicz, Filipa Kuligowskiego, Stanisława Wolickiego, Witolda Michelskiego, Wacława Zadroznińskiego, Józefa Teodorczyka, Juliana Zagwojskiego, Romana Górskiego i innych.

Opracowanie muzyczne przygotował Jerzy Vietinghoff.

Premiera „Podwójnej buchalterii” przewidziana jest na środe 13 b. m.

Dziś wieczorem

TEATR IM. ST. JARACZA

O godz. 19.30 komedia R. Niewiarowicza „Ich dwóch”.

KINO „POLONIA”

Film polski „Dr Marek”. Początek seansów o godz. 16 i 18.

O godz. 20.15 koncert Poznańskiego Kwartetu Smyczkowego.

KINO „MAZUR”

Film polski: „Szczęśliwa 13-ka”. Początek seansów o godz. 15, 17 i 19.

Akcja zwalczania gryzoni na terenie województwa rozpoczęta

Zgodnie z planem St. Ochrony Roślin Olszt. Izby Rolniczej, rozpoczęta została akcja zwalczania gryzoni na polach zasianych ozimami, celem ich zabezpieczenia.

Do akcji na terenie województwa stanęły przeszkolone kolumny ochrony roślin, oraz drużyny pomocnicze pod fachowym kierownictwem St. Ochrony Roślin i personelu Powiatowych Biur Rolnych.

Z dotychczasowych meldunków wynika, że do akcji stanęło 419 kolumn z ilością 7096 osób, nie licząc dodatkowych drużyn pomocniczych.

Uniwersytet Powszechny TUR powstaje w Olsztynie

Ruchliwe Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego zabiega o jak najszybsze uruchomienie pierwszego na ziemiach Warmińsko-Mazurskich Uniwersytetu Powszechnego w Olsztynie. Słuchaczami mogą być wszyscy, którzy ukończyli 18 lat i

SZKOŁY W POW. MRĄGOWO

W Mrągowie czynne są następujące szkoły: Państwowe Gimnazjum Ogólnokształcące, Liceum Pedagogiczne, Gimnazjum dla dorosłych i szkoła powszechna.

Na terenie powiatu otwarto 26 szkół. Należy zaznaczyć, że na terenie powiatu zamieszkuje ogółem 34.119 osób, w tym 6192 przesiedleńców, 6879 autochtonów, 1462 repatriantów i 19.584 Niemców.

Miasto Mrągowo najmniej ucierpiało ze wszystkich miast znajdujących się na terenie województwa, to też ma dobre widoki rozwoju. Uruchomiona niedawno komunikacja kolejowa przyczyniła się do ożywienia życia.

Spóźnione, wskutek nieterminowego i niedostatecznego zaopatrzenia ludności rolnej naszego województwa w zboże — siewy jesiennie w tym roku przeciągnęły się do późnej jesieni i dotąd jeszcze nie wszędzie zostały zakończone.

Idąc za przykładem ludności autochtonicznej, która twierdzi, że nawet tak bardzo opóźniona siewba może dać w wyniku zadawalający plon, nasi osadnicy korzystają z ostatnich ciepłych dni, by wysiać jak najwięcej żyta, otrzymanego z opóź-

nionych transportów i z zakupów na rynku krajowym.

Wedle danych na 1 listopada rb. wynik dokonanej orki na obszarze drobnej własności rolnej wyraża się cyfrą 140.461 ha, na obszarze majątków P.N.Z. — 34.820 ha. Razem zaorano 175.281 ha.

W akcji siewnej drobna własność osiągnęła 89.786 ha i Państw. Nieruch. Ziem. — 25.108. Razem zasiano 114.844 ha.

Ustalony ogólnie plan kampanii jesiennej przewidywał, jak wiadomo, obsianie

120.000 ha, z czego na drobną własność przypadają 70.000, a na majątki ziemskie 50.000 ha.

Dotychczasowe wyniki w sumie nie wiele odbiegają od 120 tys. ha i należy przypuszczać, że w chwili zakończenia akcji osiągną całe 100 proc. wyznaczonej normy

Według obliczeń nac. Wydz. Prod. Rol. I. R., inż. W. Mikiewicz, od którego czerpiemy powyższe dane, drobna własność wykonała plan w 128 proc, a PNZ w 50 proc, czyli innymi słowy ludność rolna nie tylko spełniła swe zadanie, ale ponadto nadrobiła lwią część tego, czego nie mogły wykonać majątki ziemskie.

Władze centralne, jak się zdaje, nieco przeceniły realne możliwości obydwu Zarządów PNZ (w Olsztynie i Łuczanie). Ich plan opiewał na 30.000 ha i, jak widać z przytoczonych wyżej cyfr, był pomysłany z uwzględnieniem rozporządzalnych sił i środków.

Na akcję siewną zużyto dotąd 23.397 ton zboża z dostaw zagranicznych oraz zakupów na własnym rynku. Część nasion, przydzielonych majątkom ziemskim mianowicie 1.539 ton żyta i 32 tony pszenicy, ZPNZ odstąpił drobnym rolnikom. (E1)

Znaczne postępy w hodowli drobiu osiągnęło województwo olsztyńskie

Hodowla drobiu na terenie naszego województwa postępuje w nadszpiewanie szybkim tempie. Jest to dział hodowli, który za czasów okupacji niemieckiej dzięki rabunkowej gospodarce okupanta poniósł stosunkowo największe szkody. Niemcy wytrzebili prawie doszczętnie całe, znajdujące się w kraju drób, nie oszczędzając rzadkich, wysokogatunkowych egzemplarzy.

Wciąż jeszcze dalecy jesteśmy od stanu przedwojennego, ale odblegliśmy również daleko od punktu wyjścia.

W pierwszym okresie osadnictwa, statystyki I. R. wykazywały na 1 stycznia tego roku 21.000 sztuk wszelkiego rodzaju drobiu — na całym obszarze województwa. W ciągu trzech pierwszych kwartałów tego roku cyfra ta urosła do 218.000 sztuk, a dziś niewątpliwie jest jeszcze wyższa.

Na wymienioną liczbę złożyły się: nieznaczna stosunkowo ilość drobiu, przywiezionego przez osadników, przychówek, oraz drób sprowadzony z zewnątrz staraniem Wydz. — Prod. Zwierz. Olsztyńskiej I. R.

Dzięki osobistej energii insp. hodowli drobiu inż. J. Zakrzewskiej, która dla przyspieszenia sprawy i zorganizowania dostaw wielokrotnie wyjeżdżała do Gdyni, Gdańska, Szczecina i Kielc, udało się zasilić nasz teren nokażną liczbą blisko 60 tys. sztuk kur i kurcząt.

Ogółem sprowadzono: kurcząt krajowej rasy zielononózek kuropatwianych z woj. Kieleckiego — 4044 szt., oraz 1545 szt. bezrasowych; z dostaw UNRRA: kurcząt rasy Leghorn — 2.562 szt. i karmazynów — 4824 szt.

Kur z dostaw UNRRA rasy Leghorn — 185 szt. i karmazynów — 1175 szt.; kurek 3-ch mies. duńskich (Leghorna) — 5.628 szt.

Jaj wylęgowych rasy Leghorna z dostaw UNRRA przywieziono 9.720 szt., wylężono na naszym terenie kurcząt rasy Leghorn 1315 szt. i kurcząt bezrasowych 38.125, razem 39.440 szt. Znaczna część tych ostatnich — w aparatach wylęgowych „Spolem”.

Ogółem rozprowadzono kur i kurcząt 19.973 szt., wylężono 39.440, co stanowi razem 59.413 szt. (1)

Fachowcy niemieccy na Ziemiach Odzyskanych zostaną zastąpieni przez siły polskie

Związek Instytutów Naukowych Rzemiosł, korzystając z wydatnej subwencji Min. Ziem Odzysk., ma rozwinąć swoją działalność na terenach podlegających kompetencji tego Ministerstwa. Akcja Związku będzie polegała na szkoleniu zamieszkałych tam Polaków w zawodach, które w chwili obecnej zatrudniają jeszcze reklamowanych pracowników niemieckich.

W związku z tym Min. Ziem Odzyskanych poleciło władzom administracyjnym nawiązać kontakt z Instytutem Naukowym Rzemiosł i udzielenie mu wszelkiej pomocy, zwłaszcza w zakresie potrzeb lokalowych, jako instytucji, mającej zlecone ważne zadanie w interesie państwowym. Poza tym mają władze administracyjne ustalić liczbę i zawód reklamowanych na obszarze województwa pracowników niemieckich, co pozwoli na udzielenie Dyrekcji Instytutu wytycznych co do najbliższego programu szkolenia.

Zwołane będą konferencje, z udziałem przedstawicieli izb: Przemysłowo-Handlowej i Rzemieślniczej, Okręgowej Rady Związków Zawodowych, Spółdzielczości oraz wszelkich prywatnych spółdzielczych i samorządowych zakładów pracy, które zatrudniają powyżej 3-ch pracowników niemieckich.

Państwowa racja stanu wymaga szybkiej reorganizacji załóg pracowniczych, co nakłada na zakłady pracy, zatrudniające jeszcze Niemców, obowiązek obesłania kursów, organizowanych przez Instytut

Naukowy Rzemiosł, niewykwalifikowanymi pracownikami polskimi spośród własnej załogi, względnie świeżo angażowanymi, o ile zakłady nie prowadzi szkolenia we własnym zakresie.

Pracownicy ci winni otrzymywać od zakładów pracy w dalszym ciągu zasadnicze wynagrodzenie, zaś świeżo angażowani muszą mieć zapewnione odpowiednie subsydia na pokrycie kosztów utrzymania w czasie trwających kursów.

GIMNAZJUM ROLNICZO-HODOWLANE W KISIELEWIE

W ub. niedzielę wicewojewoda ppłk. mgr. T. Korał w towarzystwie małżonki wziął udział w uroczystości otwarcia Gimn. Rolniczo-Hodowlanego w Kisielewie, pow. pasłęckiego.

W przemówieniu wygłoszonym do licznie przybyłych miejscowych obywateli i młodzieży szkolnej, ob. wicewojewoda podkreślił m. in., że szkoła ta powinna się stać kuźnią charakterów, kultury, polskości i demokracji.

Dalej ob. wicewojewoda nawoływał do zgodnego współzycia ludności napływowej z ludnością autochtoniczną, która zasługuje w pełni na pomoc i poparcie.

Ob. wicewojewoda zaznaczył, że należy skończyć z dzieleniem ludności na Polaków, Warmiaków i Mazurów, gdyż wszyscy jesteśmy Polakami i nie powinniśmy nas dzielić żadne różnice. (T. P.)

Czytelnicy piszą

Braniewo pije wodę z rzeki

Stan zdrowotny i sanitarny w naszym województwie pozostawia wiele jeszcze do życzenia. O ile jakieś rażące zanieczyszczenie w tej dziedzinie spotyka się nawiązać, to rzecz zrozumiałą, można je różnymi względami usprawiedliwić. Zupełnie inaczej rzecz się ma, gdy tego rodzaju niedomaganie spotyka się w mieście powiatowym, jakim jest Braniewo. Choć mianowicie o zaopatrzenie ludności już nie w odpowiednią, ale możliwą wodę.

Obecnie jest u nas taki stan, że mieszkańcy korzystają z niezbyt czystej wody z Pasargi i ze studzien publicznych, przy których pompy są zepsute, nie zakrytych i nie zabezpieczonych, gdzie ściekają wszystkie brudy.

W ten sposób utrzymywane studnie nie odpowiadają prymitywnym warunkom higieny i są rozsądkiem różnych zakładnych chorób.

Zastanawia mnie fakt, dlaczego nikt z tym dotychczas nie zainteresował. To, że wodociągi będą kiedyś naprawione, to bardzo pięknie, lecz dlaczego istniejące studnie dotychczas nie doprowadzono do stanu używalności? Przy dobrej woli i chęci minimalnym kosztem studnie można naprawić. Komisja Sanitarna niewątpliwie ma też w danym wypadku coś do powiedzenia.

Is!n:jeje także w Braniewie targowisko.

gdzie jesienią błoto jest nie do przebycia. Z punktu widzenia wymagań sanitarnych jest to nie dopuszczalne. Twarda nawierzchnia jest konieczna.

Interes Państwa wymaga zaludnienia tych terenów, dlatego też miejscowe władze winny starać się stwarzać możliwe warunki tym, co się tutaj osiedlają.

Obywatel.

SŁUCHAMY RADIA

WARSZAWA I
na fal 995,8 mtr.

SOBOTA, 9 BM.

15.00 słuchowisko dla dzieci, 15.30 „Ze świata radia”, 15.35 kwintet smyczkowy, 16.05 dziennik, 16.30 wiadomości sportowe, 16.35 skrzynka techniczna, 16.50 audycja dla młodzieży, 17.25 „Przy sobocie po robocie”, 18.30 nauka przy głośniku, 19.00 poradnik dla słuchaczy wiejskich, 19.15 muzyka ludowa, 19.25 audycja słowno-muzyczna, 20.01 dziennik, 20.25 koncert solistów, 21.00 słuchowisko, 21.30 „Głos młodych”, 21.45 kwadrans prozy, 22.00 audycja rozrywkowa, 22.15 koncert orkiestry tanecznej, 23.00 ostatnie wiadomości, 23.20 program, 23.30 audycja Chojnowska.

Przychodzi sezon zimowy. Sport ze stadionów schodzi do hal, by tam przygotowywać się do nowych startów, które od naszych lekkosportowców, piłkarzy i t. p. będą wymagać jeszcze większego wysiłku i bardziej wydatnej pracy.

Staraniem Woj. Ośrodka WF w dniu 10 b.m. o godz. 9-ej w hali sportowej przy ul. Warszawskiej odbędą się międzyklubowe zawody w siatkówkę.

Turniej rozegrany będzie w następujących kombinacjach: trójki żeńskie, trójki męskie i gry mieszane.

Rozgrywki będą przeprowadzone systemem pucharowym w dwóch setach. O zwycięstwie decydować będzie stosunek punktów.

Dnia 17 b.m. odbędą się zawody w koszykówkę i szczyptorniaka.

Zgłoszenia na oba turnieje należy nadsyłać do Woj. Urzędu WF i PW.

Przed wysłaniem zgłoszenia na piśmie, kluby proszone są o jak najszybsze zawiadomienie telefoniczne o ilości zgłoszonych drużyn.

Zbiórka zawodników w dzień zawodów o godz. 8.30 w Woj. Urzędzie WF i PW.

Sympatycy piłki ręcznej proszeni są o przybycie łącznie z zawodnikami, gdyż z przyczyn technicznych nikt na sale później nie będzie wpuszczony.

Reportaż z hali sportowej oraz kalendarzyk imprez i zapraw zimowych zamieścimy w jednym z najbliższych numerów.

UWAGA KS „ZRYW”

KS „Zryw” powiadamia swych członków i sympatyków, że wobec częstych zmian nazw ulic w Olsztynie, zaproszenia rozsyłane na Walne Zebranie Organizacyjne, mogą nie dojść do rąk adresata, względnie mogą być spóźnione.

W jednym i drugim wypadku nie należy doszukiwać się winy w pracach

PRZED SEZONEM ZIMOWYM Pierwsze „galopy” siatkarzy w hali

Klubu, gdyż już od dnia 8 b.m. zaproszenia są rozsyłane.

Dla tych, którzy z wyżej wymienionych przyczyn nie otrzymali zaproszeń, Zarząd Wojewódzki KS „Zryw” komunikuje wszystkim swym członkom i sympatykom, że **Walne Zebranie Organizacyjne** odbędzie się w dniu 11 b.m. (poniedziałek) o godz. 18-tej w pierwszym terminie, względnie o godz. 18 min. 30 w drugim terminie w lokalu Klubu przy ul. Marsz. Stalina 19.

Wobec zreorganizowania Klubu od podstaw i przystąpienia obecnie do urucho-

mienia sekcji sportowych: piłki nożnej, bokserskiej, lekkoatletycznej, tenisa stołowego, jak również wobec konieczności omówienia ważnych zagadnień związanych z dalszą działalnością Klubu, obecność wszystkich b. członków i sympatyków jest konieczną.

ZEBRANIE „SPOŁEM”

Dnia 16 bm., o godz. 16-ej, w sali konferencyjnej Woj. Urz. WF i PW (koszar) odbędzie się Walne Zgromadzenie członków KS „Społem”. Stawiennictwo obowiązkowe.

Wypadki i przestępstwa

Członek SA i gestapowiec ujęty

Przed kilkoma dniami na terenie woj. olsztyńskiego został aresztowany przez Wydział Służby Śledczej Kom. Woj. M. O. niejaki Stanisław Szweryń (zam. Lidzbark, ul. Brzeska 11).

Aresztowany Szweryń oskarżony jest o zbrodniczą działalność w czasach okupacji na szkodę państwa i narodu polskiego.

Jak wykazuje śledztwo, oskarżony, pochodzący ze Śląska, gdzie przebywał przez czas okupacji niemieckiej, zachowywał się bez zarzutu do chwili śmierci ojca, który został rozstrzelany przez Niemców za antyniemiecką działalność.

Po śmierci Edmunda Szwerynia, żona jego, a matka Stanisława, rozpoczęła nowe życie z Niemcem, przez którego zostaje wciągnięta na konfidentkę gestapo. Z roli swej wywiązuje się doskonale, wysyłając miejscowych Polaków do Treblinki.

W krótkim czasie Stanisław Szweryń, namówiony przez matkę, zapisuje się jako volksdeutsch i bierze czynny udział w tępieniu Żydów.

Po pewnym czasie matka, za swą zdradliwą działalność zostaje zlikwidowana przez oddziały partyzanckie.

Pomimo śmierci swej matki, Stanisław

Szweryń nie zaprzestaje pracować na szkodę narodu polskiego. Szweryń jeździ po całym Śląsku, gdzie bierze udział we wszystkich masowych mordach Żydów. Za gorliwość i sadyzm, z jakim wywiązywał się ze swej pracy, Stanisław Szweryń zostaje uznany godnym ofiarowania mu „zaszczytu” i wciągnięty na listę Reichsdeutschow.

Będąc u szczytu „chwaly” oskarżony zapisuje się na członka niemieckiej organizacji partyjnej SA.

W takim stanie Szwerynia zastaje okres walk o wyzwolenie. Przez cały ten czas bezczelny wysługiwacz niemiecki ukrywa się pomiędzy dawnymi „kolegami po fachu” na Śląsku, skąd, jako osiedleńiec, przybywa na ziemię warmińską, gdzie zostaje zdemaskowany i aresztowany.

W dniu wczorajszym Szweryń został cdesłany do Warszawy, gdzie wkrótce za swą działalność odpowie przed sądem. (sh)

DWA WYPADKI SAMOCHODOWE

Onegdaj, na szosie Mrągowo—Pieczki, zdarzył się wypadek samochodowy. Samochód osobowy, należący do Stacji Traktorów i Maszyn Rolniczych w Mrągowie, zderzył się z samochodem ciężarowym, będącym własnością jednostki wojskowej, stacjonującej w Mrągowie.

Ofiar w ludziach nie było.

W dniu wczorajszym, na szosie Mrągowo—Olsztyn, samochód, należący do P.U.B.P. w Węgoborku, zderzył się z samochodem, należącym do Spółdzielni Rolniczo-Handlowej w Olsztynie.

Ofiar w ludziach również nie było. (sh)

Zgłaszamy wszelkie wiadomości o wywiezionych maszynach przez Niemców

Władze okupacyjne w Niemczech uznają, iż maszyny, które wyprodukowane zostały w czasie okupacji w fabrykach na terenie Polski i znajdują się obecnie w Niemczech, podlegają zwrotowi w ramach rewindykacji, o ile zainteresowane przedsiębiorstwa potrafią wykazać, że maszyny zostały wywiezione z Polski siłą.

W związku z tym Biuro Rewindykacji i Odszkodowań Wojennych przy Centralnym Urzędzie Planowania, Warszawa, Grochowska Nr 274 prosi wszystkie fabryki i zakłady wytwórczości, byłych kierowników fabryk, którzy pracowali w czasie okupacji, bądź też robotników fabrycznych, o zgłaszanie do Biura Rewindykacji wszelkich wiadomości, dotyczących produkcji maszyn na terenie Polski i wywozu ich do Niemiec.

Ze względu na obowiązujący termin Biuro Rewindykacji rosi o ladsyłanie informacji i dowodów najpóźniej do 1.12.1946 r.

Tylko 2000 zł. można wywieźć za granicę bez zezwolenia Komisji Dewizowej

Niektóre osoby wyjeżdżające zagranicę zgłaszają w urzędach celnych do wywozu kwoty pieniężne, przekraczające wielokrotnie dozwoloną wysokość.

W związku z tym Min. Skarbu wyjaśnia, że wywóz wszelkiego rodzaju zagranicznych i krajowych środków płatniczych, zarówno pieniędzy, jak i dewiz ponad ustaloną normę zł 2.000 — bez zezwolenia Komisji Dewizowej jest zabroniony.

Kwota ta jednak musi być uwidoczni-

ona w paszporcie przez Narodowy Bank Polski, lub jeden z banków dewizowych.

Jednocześnie Min. Skarbu zwraca uwagę, że zabroniony jest również bez zezwolenia Komisji Dewizowej wywóz złota oraz kamieni szlachetnych i innych klejnotów.

Pantofelki z rybiej skóry

Morskie Laboratorium Rybackie w Gdyni przystąpiło do doświadczeń, mających na celu wyprawę skór rybich, jako artykułu zastępującego skórę cielęcą.

Skóry dorsza posiadają zarysowany drobnymi deseniami i wyglądają po wyprawie bardziej egzotycznie, niż jaszczurce, lub węzowe.

Rybie skóry wykorzystują już na dużą skalę Szwedzi i Niemcy, strzegąc zaz-

drośnie tajemnic ich wyprawiania. Obecnie i my jesteśmy na drodze do produkcji doskonale wyprawionej skóry rybnej, nadającej się na obuwie damskie i galanterię skórzaną.

POMÓŻ INNYM

PAMIĘTAJ O POMOCY ZIMOWEJ

UNIEWAŻNIAM zagubione zaświadczenie obywatelstwa polskiego, wydane przez gminę Klebar, na nazwisko Lengowski Bernard, zamieszkały w Kalbornie, gmina Klebar, pow. Olsztyn. 2447

DO NABYCIA
W KSIĘGARNI
I KIOSKACH

**PLAN
MIASTA
OLSZTYNA**

WYWIESZKI REKLAMOWE I OGŁOSZENIA W URZĘDACH POCZTOWYCH

W urzędach pocztowo-telekomunikacyjnych mogą być umieszczane reklamy i ogłoszenia firm, przedsiębiorstw i instytucji państwowych oraz prywatnych, za niską opłatą.

Umowy o umieszczanie wywieszek reklamowych zawiera Dyrekcja Okręgu Poczty i Telegrafów w Olsztynie (ul. 22 Stycznia Nr. 1 — Oddział Ogólny). 2432-3

ZAKŁAD INTROLIGATORSKI

J. Rymkiewicz

OLSZTYN, Sw. Barbary 5,
(naprzeciw kościoła Sw. Jakuba)

wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres introligatorstwa

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. 22 Lipca 16. Telefon Nr 81-90. Dział Kolportażu: ul. Wyzwolenia 3a.

Godziny przyjęć: Redakcja: 11-13, Administracja: 8-15 (w sobotę: 8-13), dział kolportażu: 8-18 (niedziele i poniedziałki: 8-15). Konto Nr. 40 w Oddz. Banku Gosp. Spółdz. w Olsztynie, ul. Stalina 33. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca.

Redaktor Naczelny: **Wł. Mroczkowski**

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia reklamowe w tekście (oprócz str. 1-ej) za 1 mm wysokości i szpalty (szerokość 63 mm) po 30 zł. — Ogłoszenia reklamowe poza tekstem (w miejscu przeznaczonym na ogłoszenia) za 1 mm i szpalty po 20 zł. — Ogłoszenia urzędowe, przetargi i nekrologi (poza tekstem) za 1 mm i szpalty po 15 zł. — Ogłoszenia drobne po 10 zł za wyraz (najmniej 100 zł). Poszukiwania rodzin i pracy — po 5 zł za wyraz (najmniej 50 zł). Tłustym drukiem — 100 proc. drożej. — Ogłoszenia w numerach świątecznych o 50 proc. drożej. — Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA — 70 zł, kwartalna — 200 zł, roczna — 600 zł. Prenumeratory otrzymują pismo pocztą, lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu. Z przyczyn technicznych w poniedziałki i dni poświęcone pismo na razle nie wychodzi.

Wydawca: Woj. Urząd Inf. i Prop. w Olsztynie.

ZO3288

Druk: Drukarnia Państwowa, Olsztyn

Odpow. za pismo Kolegium.

UWAGA, UCZESTNICY WALK O NIEPODLEGŁOŚĆ

Zarząd Wojew. Zw. Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację w Olsztynie wzywa wszystkich b. uczestników walk podziemnych o zapisanie się na członków Związku.

Sekretariat Związku mieści się przy ul. 1-go Maja 21, (pierwsze piętro), godziny urzędowania: 8-12 i 13-16, w

OGŁOSZENIA

DRABNE

HURTOWNIA galanterijna Feliks Aszyk Łódź, Nowomiejska 5, skrytka pocztowa Nr. 73, poleca wszelką drobną galanterię, bieliznę, biżuterię sztuczną, kosmetykę. Ceny niskie. 2445-4

ZJEDNOCZENIE Energetyczne Okręgu Mazurskiego przyjmie inżyniera-architekta, z uprawnieniem do prowadzenia wszelkich robót budowlanych. Oferty z podaniem warunków prosimy kierować do Dyrekcji Z.E.O.M. w Olsztynie, ul. Ogrodowa 1. 2444

DWÓCH rutynowanych buchalterów - bilansistów poleca pomoc przy zakładaniu i prowadzeniu ksiąg handlowych. Olsztyn, Ogrodowa 9 parter od godz. 16.00 2410-1

BUCHALTER(KA) potrzebny do Państwowej Rozlewni Piwa. Olsztyn, Al. Wojska Polskiego 20. Praca stała, etatowa. 2433

WYKWALIFIKOWANA, młoda, zdrowa pomocnicą domowa potrzebna natychmiast. Olsztyn, Al. Wojska Polskiego 20, kierownik browaru. 2434

SZUKAM pokoju przy rodzinie z osobnym wejściem, w centrum miasta. Wiadomość: ul. Partyzantów 12, dla Arch. Fr. Gorskiego. 2443

ZGUBIONO w Olsztynie: 2 karty łowieckie z roku 1938-39 i 45, wydane w Brasławiu, oraz zaświadczenie na pozostawiony samochód ciężarowy, na nazwisko Borkowski Tadeusz. Uczciwego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem: Olsztyn, Jagiellońska 9. 2437

ZGUBIONO w Olsztynie w dniu 7 listopada, o godz. 16-ej, na trasie Dyr. Okręgu Poczty i Telegr., Ratusz, ul. Mickiewicza, pamiątkowy złoty zegarek ze złotą bransoletką. Łaskawy znalazca proszony jest o zwrot za odpowiednim wynagrodzeniem pod adres: Olsztyn, ul. Zeromskiego 14, m. 13, Kapłńska Janina. 2440

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Olsztyn, na nazwisko Alaszkiwicz Bolesław syn Bolesława, ur. 22.VI.1925 r. w Starorzębach, pow. Płock. 2422-1

UNIEWAŻNIAM zagubione zaświadczenie na konia, wydane przez gminę Marianowo, pow. Pasłęk, na nazwisko Suchodolski Władysław, zamieszkały w Zajęczkowie, pow. Pasłęk. 2435

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Jansbork Nr. 257/46 na nazwisko Iata Mieczysław s. Władysława, ur. 1921 r. 2436-2

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Płock na nazwisko Trukawka Czesław syn Adama, ur. 1916 r. w Belkowie, pow. Płock. 2438-2

UNIEWAŻNIAM zagubioną książeczkę wojskową Nr. 0363001, wydaną przez RKU Olsztyn dnia 17.9.1946 r. na nazwisko Karło Donat, urodz. 1917 r. 2439-2

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Olsztyn, oraz dowód osobisty, wydany w Dziedziach w 1945 r. na nazwisko Olejniczak Stefan, ur. 1923 r. w Łodzi. 2441-2

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Kielce, na nazwisko Kaleta Zdzisław syn Kazimierza, ur. 1923 r. w Kielcach. 2442-3

UNIEWAŻNIAM zagubioną legitymację służbową, wydaną przez Dyt. PKP Olsztyn, na nazwisko Ochenkowski Jan. 2446